

جمعه ایرتسی — ۱ آگستوس ۱۳۴۱

ایگنجی سنه — نومرو ۴۲

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده

اورخان بك خاتنده

ایگنجی قاتده

صاحب و مدیری

محمد مسیح

ملکی تحریک

آبونه شرائطی :

سنه لکی ۲۵۰

آلتی آیلغی ۱۲۵

فوق العاده نسیجه لر

ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰

غروشدر .

مجموعه من هیئتتجه

طبعی تدبیر ایدلمین

آثار اعاده ایدلمز.

هر آیک برنجی داوره بشیمی کونلری میبقار، علمی، ادبی، اقتصادی، فنی رسمی مجموع عدد

استمبراعضامند

سیاره ستر بونارک جنایی

محرری: آناطول فرانس مترجمی: پیچ انور

برنجی قدم

کونوک

۲۴ کانون اول ۱۸۶۱

ترلیکلمی کییمش وروب دوشامه برمی آرقامه آلمشدم . ریختیمده کی روزکارله باشلانان و بولانان کوزلری سیلدم . چالیشما اوطمک شومینه سنده یارلاق بر آتش یاییوردی . نیچرملرک جاملرینی ، ا کرپاتی اولتری شکندنه بوزدن بلاولر چیچکلیور و آوارلارنده کی (سن) نهیری ، کوپورلی و (والوا) لرک (لور) یی بندن کیزلیورلدی .

قولتوغی و شکرلکی ماصای اوجاغه یافلاشدیره دی (هایلقار) ک لطفآ آیرمش اولدینی برمکدم . (هایلقار) ، سیاه چیرکیلره مزین باشی . و نیچرلی آراسنده کی یورونیه قوش تویندن بر یاصدیق اوزرنده ، طوس طوبارلاق آیمشدی . صیق و یوموشاق توبلرینی ، مطرد ففسلری قاپارتوب دوریوردی . بن یافلاشیرکن او ، عقیقندن کوزلرینی ، یاری آجیق کوز قاپارلی ایچنده خفیفجه اویساندی و صوگرا شهبهسز : « یابانچی ده کیلمش ، دوستمش : « دیبه دوشونرک هان قایدی .

آیاقلمی کندیسنه دوغرو اوزاتارق : - (هایلقار) ! دیدم ، (هایلقار) ! کتابلر مدینه سنک مخور پرهنی ! کیچملر بکجیسی ! سن اختیار عالمک اوفاق اوفاق بارملره ، فقط یورولماز بر حزم بهاسنه تداوک ایندیکی یازما و مطبوع کتابلری منحوس فارلردن محافظه ایدیورسک . سنک عسکری خصلتارک قورودینی بوسسسنز کتبخانه ایچنده برسلمان رخلوتیه اویو (هایلقار) ! چونکسن شخصیتکده بر محارب تاتارک قودوقونچ منظره سیله برشرق قادینک تیل لطافتی برلشدریورسک . . . حریرص و قهرمان (هایلقار) ! فارملرک آی ایشینده ، عزیزلر تراج احوالیه مشغول عالمک و وثائق کتابلری قارشیننده دانسه قافلاجقاری زمانی بکلیه رک اویو !

بونطقلمک باشلانمیشی (هایلقار) ک خوشه کیتمش ، قاینایان برکوکم سسته بکزر بر خیریتلیله اوده بکا رفاقت ایشمدی . فقط خطابلم اوزانچیه (هایلقار) قولالرینی ایندیروب آلنک سیاه چیزکیلی دوریسنی بوروشدیراق بو طرزده سولنمه مدن برشی آ کلامادینی خبریوردی . احتمال سولیه دوشونیوردی :

- خدمتچی قادین معنالی کهلردن ، کاه برچیک خبری وکاه بر ماشا تهدیدیه دولو سوزلردن باشقارشی سولمه مرکن بوکتاب دولسی ، دائما هیچ برشی افاده ایتمدن قونوشور . قادینک نه دیدیکی آ کلاشیلور . فقط بو اختیار ، هپده معناسز صدالری بر آرایه طوبلا یور .

ایشته (هایلقار) ک عقلتدن بونلر کیپوردی . اونی دوشونجه لیه ترک ایدهرک برکتاب آجدم و مراقله اوقومغه باشلادم . چونکه بو بر یازمه کتابلر قاتالوگی ایدی . بر قاتالوگی اوقومقدن داهای قولای ، داهای جاذب و داهای طائی بر قرائت بیلدیورم . سیر (طوماس رالهی) ک حافظ کتی موسیو (طومسون) ک (۱۸۲۴) ده یازدینی بو قاتالوغ ، اختصارده کی افراطیه قصان ، اوت نقصان قتلش بر اثردی . ایلاک دفعه بنم تسلمک و وثائق مدققلرنجه سیاست و یاله اوغرافی اثرلرینه ادخال اولونان اعتنا و تحقیق حائر دکاری . آراناجق و کشف اولوناجق داهای برچوق شی برقیوردی . احتمال بونک ایچون بنده اونی اوقورکن ، بندن داهای خیالپور بر مزاجده فرح فرح خویلا دینیه بیله جک برطاق حسله قاپلیوردم . تام کندی دوشونجه لرمک دالغالریه یواناچه برقیورده حکم زمان خدمتچیم ، سنیلمش برطوره ، موسیو (قوقوز) ک بی کورمک ایستدیکنی خبر ویردی .

فی الحقیقه آرقاسندن بریسه ده کتبخانه ی قایدی . بو ، ضعیف یوزلی ، ایچیه برجاکت کییمش ، اوفاق تفک و قفیر بر آدامدی . بر آلا ی اوفاق تفک سالملر و برمرک ، تبسملر صاجارق بکا دوغرو ایلریله دی . فقط چوق صلوعوندی . و هنوزکنج و قوتلی اولماسنه و غماستا کورونیوردی . او کاباقارق یارالی بر سنجانی دوشوندم . قونوغنده یشیل بر یونجه واردی . اونی برسانداله اوزونیه قویدی . صوکره دورت اوجنی ده آجارق بریغین کوچوک صاری کتابلر چیقاردی .

ویکا :

- اقدم ، دیدی ، طانیدیکز بر آدام اولاق شرفنی حائر ده کیلم . بن کتاب سیمساری بم اقدم . یی تختک باشلجه کتبخانه لرنده موقع وارد . یی اعتقادکنزله شرفیاب ایده جککنزی اومارق سزه یکی بر قاق اثر تقدیمه جرأت اییدیورم .

اه ایلیکنی ویرسین ! (قوقوز) حق نده یکی اثرلر تقدیم اییدیوردی ! آله طونوشدیردینی ایلاک جلد ، (مارغیت دو

بورغونى (ايه قايتىن (بورىدان) ك عشقلىرى حاكى (نعل قلهسى تارىخى) اولدى . كولهرك بكا ديدى ك :

- بو ، تارىخى بركتابدر ، حقيقى بر تارىخ كىتابى . . .

- اوله ايسه چوق صيقيجىدر ، ديه جواب وىردم ، چونكه يالان سويله مين تارىخ كىتابلى صوك درجه طائىز اولورل . بويه حقيقى تارىخلردن بن ده يازدم . واكر طالعنىزلك سوقيه بونلردن برى قاي قاي دولاشدىرق مجبورينده قالسايدىكز ، مشرى اولاجق طويغى بر آشچى قادين بيله بولامادن اوتى بوتون عمر كزجه ييشل بوغچى كزده صاقلامق تىلكه سته طوتولاچقدىكز . آداجىغز تام برخلوصكارلقه :

- شهبىسز ، اقدم ، ديدى ، ودانما كولهرك (ملور ايله آه لارك عشقلىرى) نى كوستردى . فقط كندىسته بوياشدن سوكرا بر عشق حكايهسى ايله ياباجق ايشم قالمدينى آكلاتم . اوينه كولهسى بر اراقايارق (پىكت) كىي ، (بىزىك) ، (اسقارته) ، (ويست) ، (دامام) ، (سطرنج) كىي بر (سوسيه ته اويونلى تعريفامهسى) اوزاتدى .

- هيات ! ديدم ، اكر بكا (بىزىك) قاعدهلىرى خاطر لاقى نيتنده ايسه كز ، بش آقاده مينك احترامكار موگى او كنده من اولغه كىتمه دن اول هر آقشام كندىسيله كاغد اوينديغىز اختيار دوستم (بىيان) ي كىتيرىكز ، وياخود شوياصديقه اويوندينى كوردىكىكز (هامىلقار) لك كىكىن ذكاسنى ، انسان اويونلىنىك واهلىكنه اهميت وىره جك قادار آزالىكز . . . چونكه شيعدى كىجهلىرك يكانه آوقاداشى اودر .

اوافق تفك آدامك تىسمى دونوقلاشدى وسىليني كىي اولدى . بكا :

- باقىز ، ديدى ، ايشته سوسيه ا كىنجاليه عاىيكى بر مجموعه ذكا اويونلىرى ، بيلمىجلر و قيرمىزى بر كولى بياش بر كوله تحويل ايتك اصوللارى

كندىسته ، چوقدن برى كوللرى بر برينه قارىشدىردىنى و ذكا اويونلىرى ايچونده مساعى علميمك بذاته حاصل ايتدىكى نشتمك كافى اولدينى سويله دم .

آداجىغز صوك تىسميله برابر صوك كىتابى ده اوزاتدى . و :- ايشته بر (وۇيا آناختارى) ! ديدى ك كورولمىسى ممكن بوتون وۇيالره ، سعادت ، خير سىزلىق ، اولوم ، برقله نك تىسمىندن دوشمه واخ وۇيالريته عاىد تىميرلو ، هبىسى هبىسى بونك

ايچنده وار !

آله ماشانى آدام وقوللرىنى حيزلى حيزلى بر برينه وورارق ذيار تحيمه جواب وىردم :

- اوت ، دوستم ! فقط كرك وۇيالر وكر ك اونلره بىكز مين دىكر بىكزجه مى ، كوزل و قورقونج ، هب برتك وۇيايه منجر اولورل : حيات وۇياى ! . . . ناصيل ، سىزك كوچوك صارى كىتابىكز بكا بو وۇيانك آناختارىنى وىره بيله جكمى . . . اوافچق آدام !

- اوت اقدم ، ديه جواب وىردى : بوكتابده هبىسى وار . هم بهلى ده دكبل ، يالىكز بر فراق يكرمى بش ساتيم اقدم . سيمسارله ملاقاتمى فضله اوزا ادم . سوزلرك عىنا نقل ايتدىكم كىي اولدقلىنى تصديق كىرجه جسامتم يوق . اختال كى يازاركن اونلرى بر آرز دكيشدىرمشدمر . بر خاطر دفترده بيله حقيقى حرفى حرفه محافظه ايتك بك كوچ . معافيه بويه سويله مش بيله اولسام بويه دوشوندىكم محقق .

- (تهرىز) ! ديه سىستدم : اترق كوتورمه كزى رجا ايدىه جكم موسيو (قوقوز) ده سزى علاقه دار ايدىه بيله جك بر كىتاب وار . اسى ده (وۇيا آناختارى) . سزه بىكندىره بيليرسم نمون اولاجم .

خدمتچيم شوبله جواب وىردى :

- اقدم ، اعمىرل وىرسين ! فقط انسانك اويانيقكن وۇيا كورمه ك وتى اولمازسه اويوركن هيچ اولماز . كونلدم ايشمه وايشم كونلرمه تامى تامنه ده نك كلىور . وهر آقشام : ديارى ! بكا راحت بر اويغو نصيب ايت ! ! ديه بيلورم . نه آياقده ، نه ده ياقده وۇيا كوردىكم وار . عموجه زادم كىي بن باشى خوليا قورمق ايچون ياصديقه قويمايورم كه . . . هم اكر فكرمى سويله ميه مساعده ايدرسىكز ، اوده اپى كىتابىز وار ديه جكم . اقدمك كىتبخانه سندنكى بىكار و بىكارلرجه جلد ، اونك علقنى قاچيرىور . بنده اولان ايكى دانه ده ، (مچلهلى) و (بورزووا آخچيسى) بكا كافى

خدمتچيم بونلرى سويلهرك آداجىغزلك كىتابلىنى ييشل بوغچيه سارماسته يارديم ايتدى .

(قوقوز) حق اترق كوله يوردى . كوشمين خطوطى اويله بر اضطراب معناسى آلدى كه بو قادار بدبخت بر آدامله لطيفه ايتدىكمه نام اولدم . كندىنى تكرار قاچىراق بر نسخه سته